GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE IN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe treĭ lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 81. Lunĭ, Marțĭ 14 (26) Aprilie. 1887.

Brașovŭ, 13 Aprilie 1887.

Incidentulŭ dela fruntaria germano-francesă încă nu s'a aplanatŭ. S'au schimbatŭ însĕ declarațiunĭ între cabinetele din Berlinŭ și Petersburg, alŭ cărorŭ resultatŭ este, că Germanii susținŭ, că *arestarea comisarului de poliță francesă* s'a făcutŭ pe teritoriu germanŭ, ér Francesii susținŭ, că s'a sĕvêrșitŭ pe teritoriu francesŭ. Afară de acésta guvernulŭ germanŭ a mai datŭ prin însărcinatulŭ sĕu de afacerĭ dela Parisŭ declarațiunea, că n'a avutŭ intențiunea de a provoca Francia și că îndată ce se va constata, că Schnaebele a fostŭ arestatŭ pe pămêntŭ francesŭ, elŭ va fi pusŭ pe piciorŭ liberŭ.

Versiunea, după care Schnaebele a trântitŭ la pămêntŭ pe unulŭ din agenți și a căutatŭ a se retrage în fugă pe teritoriulŭ francesŭ, se adeveresce acum chiar de cătră organulŭ bismarkianŭ „Norddeutsche allg. Ztg.", numai câtŭ acesta pretinde, că Schnaebele a fostŭ prinsŭ încă dincóce de granița francesă. Consiliulŭ de miniștri francesŭ a constatatŭ de altă parte pe temeiulŭ raportului procurorului dela Nancy, că arestarea s'a făcutŭ pe terêmŭ francesŭ și a decisŭ a comunica actele guvernului germanŭ.

Va trebui sĕ urmeze dér o anchetă și unele foi, ca „Temps", credŭ, că după terminarea acestei anchete incidentulŭ va fi regulatŭ după normele dreptului ginților. „Decă," adauge acéstă fóiă, „guvernulŭ germanŭ a avutŭ cause îndreptățite de a se plânge în contra acestui comisarŭ trebuia sĕ o facă pe cale diplomatică și sĕ pretindă dela guvernulŭ francesŭ depărtarea séu destituirea lui. Autoritățile germane însĕ n'au procedatŭ astfelŭ, ci se pare că au voitŭ sĕ pună o cursă, ceea ce nu e admisibilŭ."

„Europa," scrie „Standard" din Londra, aștéptă în afacerea Schnaebele cea mai clară justificare, la din contră ar tribui sĕ condamne procederea organelorŭ germane, ér întrégа pressă englesă laudă atitudinea cumpĕtată a Franciei.

Incidentulŭ din vorbă va aduce în totŭ casulŭ mai multă lumină asupra situațiunei încurcate de astădĭ. Décă guvernulŭ germanŭ se va justifica în modŭ lealŭ, atuncĭ doveditŭ va fi, că n'a voitŭ sĕ provóce, doveditŭ va fi mai departe, că principele de Bismarck nu mai póte conta pe neutralitatea Rusiei în casulŭ unui nou rĕsboiu cu Francia.

Și 'ntr'adevĕrŭ ceea ce se scie și se vorbesce adĭ despre *atitudinea Țarului* și a *Rusiei* nu este nicĭdecum încuragiatorŭ pentru cancelarulŭ germanŭ. Impregiurarea, că Țarulŭ Alecsandru s'a decisŭ în ultimulŭ momentŭ de a nu distinge pe *Giers* cu o decorațiune, este privită în Berlinŭ ca unŭ semnŭ sigurŭ, că contrarulŭ lui Giers, *Katkov* și amicii sĕi representă adĭ politica, care se bucură de simpatiile Țarului. Se scie, că postulatele de căpetenia ale politicei lui Katkov suntŭ, ca Rusia sĕ nu mai între în alianță cu Germania și cu Austro-Ungaria, ci sĕ-șĭ păstreze libertatea de acțiune, ca la momentulŭ datŭ sĕ pótă merge mână în mână cu Francia. Temerea de acéstă cooperare eventuală impune principelui Bismarck reserva, ce vedemŭ că încă o păstréză.

Faptulŭ, că diarele rusescĭ, precum se anunță din Petersburgŭ condamnă unanimŭ procederea autoritățilorŭ germane cu ocasiunea arestărei comisarului de poliță francesŭ Schnaebele, va contribuĭ numaĭ a mărĭ îngrijirile celorŭ din Berlinŭ și ai îndemna sĕ arangeze câtŭ mai curêndŭ pe cale diplomatică incidentulŭ ivitŭ la fruntaria franceso-germană.

In asemenĭ împrejurărĭ nu e mirare, că *cestiunea bulgară* stă pe locŭ și nu face nicĭ unŭ pasŭ înainte spre resolvarea ei. Organulŭ diplomației rusescĭ „Le Nord" asigură din nou, că Rusia nu va transige cu „usurpătorii" bulgarĭ, ci va aștepta în liniște căderea lorŭ, fără de a-șĭ modifica atitudinea sa de până acum. Afacerea bulgară este cea mai flagrantă dovédă, că cele treĭ împĕrății nu mai procedŭ în înțelegere unele cu altele.

Afacerea convențiunei comerciale.

Dintr'unŭ articulŭ alŭ diarului „le Nord" publică „Unirea" următórele pasage mai însemnate:

„Ințelegerea, dice „le Nord", e anevoiósă de făcutŭ. România reclamă folóse pentru vite, folóse pe care Austro-Ungaria se codesce d'a le acorda, și acésta cere folóse pentru produsele sale industriale pe care România vrea sĕ le lovéscă cu drepturi de vamă mai multŭ séu mai puținŭ ridicate. Cum observă „Unirea", chestia vitelorŭ este cea mai importantă pentru România, de unŭ interesŭ mai mare chiar decâtŭ acela pe care'lŭ are chestia grânelorŭ; căcĭ grânele românescĭ nu-sŭ în primejdiă d'a nu puté intra în Ungaria, fiindŭ că numai primindŭ grânele românescĭ, Ungurii îșĭ vorŭ pute exporta pe ale lorŭ, care-sŭ mai scumpe; pe când tocmai din potrivă se întêmplă cu vitele.

In sfêrșitŭ, „le Nord" dice că stăruințele trimișilorŭ României nu parŭ sĕ fi fostŭ zadarnice; adauge că învoirea ar fi aprópe făcută, că mai rĕmâne acum cestiunea drepturilorŭ asupra produselorŭ industriale și că intreruperea tratărilorŭ e pricinuită de neînțelegerea asupra acestei cestiunĭ. Speranța ce delegații austro-ungarĭ aveu că, în schimbulŭ concesiunilorŭ făcute de ei, li se vorŭ face concesii asupra acestui punctŭ a fostŭ amăgită.

România vrea sĕ-șĭ ocrotéscă industriele'i nǎscênde și într'acestŭ scopŭ vré sĕ scótă cu totulŭ unŭ óre-care numĕrŭ de articole din regimulŭ convențională și sĕ isbéscă pe altele cu drepturĭ marĭ. Ea a încheiatŭ de curêndŭ o convențiune adițională cu Germania, care redă libertatea de acțiune pentru mai multe producte, îngăduindu-i sĕ le supue tarifului sĕu autonomŭ și o autorisă sĕ ridice multŭ pentru unŭ óre-care numĕrŭ de alte articole taxele de întrare. Germania a putută încheia cu atâtŭ mai ușorŭ acéstă convenția, care îi dă ceva folóse, cu câtŭ produsele pentru care România îșĭ reiuă dreptulŭ d'a le supune tarifului autonomŭ séu d'a le impune cu taxe marĭ, țină unŭ micŭ locŭ în esportulŭ germanŭ. Aceleașĭ articole însĕ figuréză pentru o cantitate considerabilă în esportulŭ austriacŭ, și e vĕdîtŭ că, mai multŭ spre a puté aplica acestorŭ produse condițiile stipulate cu Germania, guvernulŭ din Bucurescĭ a încheiatŭ noulŭ tratatŭ germano-romănŭ.

Indată ce condițiile convenției acesteia fură cunoscute, dice mai departe „Nord", diarele austriace începură a scrie că ea era îndreptată contra Austriei. Delegații austro-ungarĭ au cerutŭ înzadarŭ până acum reducerea drepturilorŭ de întrare pentru productele, care interesézǎ mai multŭ esportația austriacă. Delegații românĭ au refusatŭ. Totușĭ avêndŭ în vedere declarația făcută de d. ministru Ferekide, că tratările vorŭ putea isbuti, „le Nord" crede că:

„guvernulŭ românŭ nu va continua sĕ opue cerirorŭ austriace unŭ *non possumus* radicalŭ".

„Le Nord" e însĕ de părere, că prin o convenția română-austro-ungară se vorŭ da folóse Austriei Cislaitane în paguba intereselorŭ ungare.

*

„N. fr. Presse" vorbindŭ de autorisarea dată de Camerele române guvernului din Bucurescĭ spre a încheia o convenția provisoriă cu Austro-Ungaria, dice:

„Guvernele austro-ungare suntŭ gata sĕ încheie o convenția comercială provisoriă, ele suntŭ însĕ de părere, că tractatulŭ provisorŭ trebue sĕ conțină tóte disposițiunile celui definitivŭ și sĕ nu aibă decâtŭ în privirea duratei caracterulŭ provisorŭ; Austro-Ungaria nu va acorda spre esemplu decâtŭ în acelŭ casŭ garanțiile cerute pentru esportulŭ cerealelorŭ și vitelorŭ române, decă România va încuviința în acelașĭ timpŭ punctele presintate de Austriacĭ cu privire la articolele industriale și la vămĭ. In totŭ casulŭ deocamdată există încă marĭ divergințe de părerĭ între ambele state în privirea convenției provisorii de încheiatŭ".

*

„Budap. Corresp." anunță următórele:

„Dela guvernulŭ românŭ n'a sositŭ încă până acum în privința *continuărei negociărilorŭ* nicĭ o scire. Credemŭ sigurŭ, că după resultatulŭ favorabilŭ, ce l'au avutŭ conferențele ținute de curêndŭ în Viena, se va încheia cu România o *convențiune de tarife* și o *convențiune veterinară*. Dér acum nu va mai fi cu putință, ca aceste convențiunĭ sĕ fiă discutate și primite încă în sesiunea actuală a dietei ungare. Dieta va fi disolvată celŭ mai târdiu în 28 Maiu a. c. Chiar și în casulŭ când negociările cu România ar urma de aci încolo cu grăbire, pare fórte neverisimilŭ, ca proiectele asupra inarticulărei convențiunilorŭ sĕ fiă presentate încă la timpŭ dietei. Ratificarea convențiunilorŭ se va pute dér face numai la tómnă".

Incidentulŭ dela granița germană-francesă.

După cum comunică telegramele din Parisŭ, arestarea comisarului de poliță francesŭ Schnaebele de cătră autoritățile germane a produsŭ în Parisŭ o adêncă impresiune. Cu tóte silințele ce-șĭ dedeu persónele conducĕtóre a recomanda liniște și sânge rece, unele persóne politice nu și-au putută înăbuși sentimentulŭ, că incidentulŭ dă pricină la unŭ rĕsboiu. La serata ce s'a datŭ la 21 Aprilie n. în ministerulŭ de esterne s'a vorbitŭ multŭ despre acestŭ incidentŭ. Unii diplomațĭ erau de părere, că afacerea e unŭ simptomŭ seriosŭ, cumcă rĕsboiulŭ nu se va mai amâna multŭ timpŭ. Chiar de nu s'ar nasce nimicŭ din acestŭ incidentŭ, elŭ este cu tóte astea începutulŭ unui șirŭ de provocațiunĭ, care în cele din urmă vorŭ duce la o ciocnire. Ministrulŭ de esterne francesŭ judecă casulŭ cu liniște și sfătuesce sĕ nu se esagereze faptulŭ, până ce nu vorŭ fi cunoscute tóte împrejurările în care s'a comisŭ. Se găsescŭ în fine și vocĭ diplomatice, care credŭ că afacerea ar proveni dintr'o neînțelegere.

Ministrulŭ Goblet a hotărîtŭ sĕ nu întreprindă nicĭ unŭ pasŭ, înainte d'a cunósce esactŭ casulŭ și d'a sci, că óre i se póte orĭ nu imputa ceva comisarului francesŭ, care de altmintrelea servesce de 15 anĭ la graniță, e cavalerŭ alŭ legiunei de onóre și e recunoscutŭ ca funcționarŭ destoinicŭ.

După o conferință cu ministrulŭ-președinte Goblet și cu celŭ de esterne Flourens, ministrulŭ de justiță a avisatŭ pe procurorulŭ generalŭ din Nancy sĕ se ducă la Pagny-sur-Moselle și sĕ dea unŭ raportŭ amĕrunțitŭ despre arestarea comisarului Schnaebele. Prefectulŭ departamentului Meurthe-et-Moselle a sositŭ în Parisŭ, unde a conferitŭ cu Goblet. Raportulŭ procurorului din Nancy constată că arestarea s'a făcutŭ în adevĕrŭ pe pămêntŭ francesŭ, că a fostŭ tîrîtŭ și legatŭ de agenții germanĭ.

„République Française" dice că scirea a provocatŭ o adêncă mișcare; se abține însĕ dela orĭ-ce comentarŭ, până ce va avé scirĭ oficiale. „XIX Siècle" încă e de părere sĕ aștepte lămurirĭ; póte că e unŭ casŭ, care nu va avé urmărĭ serióse. „Figaro" ascrie faptulŭ hiperzelului vre-unui funcționarŭ subalternŭ germanŭ. De acéstă părere e și o persónă dela ambasada germană din Parisŭ. Nu póte fi decâtŭ o eróre, se dice, căcĭ altfelŭ afacerea ar fi de o gravitate ce nu s'ar puté ascunde. „Figaro" îșĭ esprimă și părerea, că și acésta ar puté fi o

manevră, spre a obţiné Bismarck darea pe spirtŭ şi banĭ pentru căile strategice. Asemenea provocaţiunĭ trebuescŭ întêmpinate érăşĭ cu absolută linişte. „Paix“ dă sfatulŭ sĕ rĕmână Francesii liniştiţi, căcĭ e cu neputinţă ca guvernulŭ germanŭ sĕ fiă vinovatŭ de arestarea unui funcţionarŭ francesŭ, căcĭ atuncĭ s'ar espune împutărei că provócă directŭ. Trebue, dice numita fóiă, sĕ s'aştepte lămurirĭ. „Gaulois“ dice: Vré Bismarck pacea, atuncĭ incidentulŭ în curêndŭ nu va mai esista, vrea rĕsboiulŭ, atuncĭ incidentulŭ mai că nu e unŭ pretextŭ favorabilŭ; unŭ bărbatŭ atâtŭ de mare nu póte născoci mijlóce atâtŭ de micĭ; trebue sĕ fiă o neînţelegere. „Intransigeant“ dice, că aci e vorba de o provocare directă de cea mai scârbósă natură. Celelalte diare francese înregistréză depeşile fără comentarŭ.

„Berliner Politische Nachrichten“ dice că e vorba de arestarea unei persóne bănuite de spionagiu în interesulŭ francezŭ. Cercetarea va arăta, dice fóia germană, că autorităţile germane îşĭ împlinescŭ datoria veghindŭ. „Kreuzzeitung“ şi „Nationalzeitung“ suntŭ de părere, că acestŭ incidentŭ cu greu va turbura pacea dintre Francia şi Germania, şi sfătuescŭ pe diarele franceze sĕ aştepte lămurirĭ, căcĭ atitudinea lorŭ actuală nu dovedesce, că în Francia se nutrescŭ în adevĕrŭ simţĕminte pacĭnice.

După cum e informatŭ diarulŭ francesŭ „Paix“, guvernulŭ s'ar fi adresatŭ la Berlinŭ cerêndŭ esplicărĭ. Cercurile financiare din Parisŭ suntŭ fórte neliniştite. Guvernulŭ englesŭ din contră a primitŭ din Berlinŭ depeşĭ liniştitóre în privinţa acestei afacerĭ.

Bugetulŭ suplimentarŭ germanŭ

In Reichstag s'a presentatŭ bugetulŭ suplimentarŭ pentru scopurĭ esclusivŭ militare, care se urcă, precum se dice, la suma de 318 milióne. Din memoriulŭ alăturatŭ la bugetŭ vedemŭ, că e vorba d'a se construi căi strategice nouĕ, d'a se aşeda unŭ alŭ doilea rêndŭ de şinĭ şi d'a se construi o legătură directă între Alsaţia de susŭ şi între Germania sudică, ocolindu-se Elveţia. Francia, dice memoriulŭ, şĭ'a datŭ silinţe extra-ordinare pentru înmulţirea căilorŭ de transportŭ spre graniţa ostică, putêndu-se transporta pe căile ei ferate cu douĕ rêndurĭ de şinĭ masse marĭ de trupe. E necesarŭ prin urmare, în faţa gradului la care a ajunsŭ Francia în a fi gata de rĕsboiu, sĕ se complecteze reţeaua căilorŭ ferate germane, décă e vorba sĕ se asigure concentrarea de trupe la timpŭ pentru paza graniţelorŭ şi a ţĕrii în contra unei invasiunĭ inimice. Se cere unŭ alŭ doilea rêndŭ de şinĭ la căile ferate din Alsaţia-Lotaringia, în Prusia, în Bavaria, în Würtemberga, în Badenŭ, în Hessen. Afară de căile ferate strategice care vorŭ costa 6·72 milióne, în bugetulŭ suplimentarŭ se prevĕdŭ 114·3 milióne pentru întărirea şi întregirea fortăreţelorŭ germane; pentru mărirea destoiniciei de operaţiune şi de luptă a armatei se cerŭ 50·2 milióne, pentru construcţiunĭ de garnisónă în ţĕrile renane 5·7 milióne, pentru înarmarea nouĕlorŭ despărţĕminte de trupe 1·6 milióne, materialŭ pentru nouĕle despărţĕminte de artileriă 2·7, muniţiune pentru ele aprope 1 milionŭ etc.

Din Serbia.

O telegramă din Belgradŭ comunică scirea, că în politica Serbiei s'ar pregăti o schimbare. Regele a făcutŭ o visită representantului rusŭ Persiani, căreia în cercurile politice i se dă o mare însemnătate politică şi se privesce ca o dovadă, că regele şi guvernulŭ sĕrbescŭ facŭ încercărĭ d'a se apropia de Rusia. Deja s'a şi împrăştiatŭ sgomotulŭ despre o crisă ministerială, care ar sta în legătură cu noua fasă politică, în care e vorba sĕ între Serbia. — Regele a făcutŭ o visită representantului românŭ, prinţului Ghica.

SCIRILE DILEI.

Festivitatea arangiată în *Braşovŭ* de biserica Sf. Nicolae în onorea Ilustrităţii sale d-lui Episcopŭ alŭ Caransebeşului *Iónŭ Popazu*, cu ocasiunea jubileului de 50 de anĭ alŭ preoţiei sale, s'a începutŭ ierĭ. S'a sĕvirşitŭ înainte de prândŭ serviţiulŭ divinŭ la biserica Sf. Nicolae, la care a luatŭ parte unŭ publicŭ de 3—4 mii de ómenĭ. D-lŭ preotŭ V. Sfetea a rostitŭ la finea serviţiului divinŭ o cuvêntare ocasională. După serviţiulŭ divinŭ, junii călărĭ şi în haine de sĕrbătóre în sunetulŭ musicei au adusŭ unŭ bradŭ, care fŭ plantatŭ înaintea bisericei, întru amintirea Ilustrităţii Sale. S'au rostitŭ cu ocasiunea acésta douĕ cuvêntărĭ: una de d-lŭ preotŭ Perşinarŭ şi alta de d-lŭ profesorŭ A. Bârseanu. Publiculŭ a rĕspunsŭ cu repeţite strigăte de „Sĕ trăéscă“ la adresa Ilustrităţii sale. Musica s'a reintorsŭ după acésta cântândŭ până dinaintea liceului românescŭ. Astădĭ s'a ţinutŭ érăşĭ unŭ serviciu divinŭ, la care au asistatŭ elevii tuturorŭ scólelorŭ românescĭ din Braşovŭ. D-lŭ profesorŭ Dr. Vasilie Glodarŭ a rostitŭ unŭ discursŭ. Vomŭ publica unŭ raportŭ amĕrunţitŭ şi discursurile.

—x—

Corpului oficierescŭ din Cluşiu 'i s'a şi făcutŭ deja cunoscutŭ din partea autorităţii superióre, că Maiestatea Sa monarchulŭ va asista la manevrele ce se vorŭ ţiné anulŭ acesta în Septemvre în jurulŭ Devei.

—x—

Din cercurile deputaţilorŭ se comunică o istorióră, care merită a fi publicată. Alegĕtorii unui cercŭ electoralŭ mai mare credêndŭ la ultimele alegerĭ, că au causă a se îndoi în neclintirea principiilorŭ deputatului lorŭ, care aparţine partidei radicale, primiră cu insufleţire propunerea unui alegĕtorŭ mai agerŭ la minte, ca deputatulŭ sĕ dea, înainte de alegerea sa, ca garanţiă pentru imposibilitatea unei schimbărĭ de principii unŭ acceptŭ asupra sumei de 10,000 fl. Nevoia învéţă — a subscrie poliţa şi deputatulŭ se supuse. Ultima sesiune a periodei dietale se apropie de sfêrşitŭ, şi în dilele trecute a sositŭ în Pesta o deputaţiune a amintitului cercŭ electoralŭ, ca sĕ mulţăméscă deputatului pentru reprentarea cercului electoralŭ şi sĕ'i restitue în acelaşĭ timpŭ fatala hârtiă, „poliţa principiilorŭ“. Cumcă alegĕtorii cu ocasiunea viitorelorŭ alegerĭ — perioda dietală duréză acum 5 anĭ — vorŭ presenta deputatului o poliţă de 15,000 fl., e unŭ secretŭ până acum.

—x—

Foile unguresci comunică, că *Sasii din Sighişóră* vorŭ candida unŭ tiszaistŭ, ne mai voindŭ sĕ se ţină de programulŭ partidei poporale săsescĭ.

—x—

Ministrulŭ de interne face cunoscutŭ, că asistentulŭ de universitate Dr. Ignatz Ottava va deschide cursurĭ de câte 15 dile pentru tratarea trahomei, aşa că în viitorŭ în locurile bântuite de acéstă bólă se vorŭ trimite numai medicĭ, carĭ vorŭ posede unŭ testimoniu de destoiniciă dela numitulŭ asistentŭ.

—x—

Marţa trecută au fostŭ asentaţĭ în Reghinulŭ săsescŭ din 122 tinerĭ din cele trei clase de etate numai 15 la serviciulŭ activŭ permanentŭ, 4 la reservă şi 9 la honvedĭ.

—x—

In tabĕra dela Bruck, regimentulŭ românescŭ 31 de infanteriă, marele duce de Meckleburg-Strelitz, care 'şĭ-a câştigatŭ laurĭ neperitorĭ în *lupta dela Aspern,* va serba cu mare pompă aniversarea acestei lupte, primindŭ şi unŭ nou steagŭ. Se dice că princesa de corónă va fi naşa steagului. Acestŭ regimentŭ se bucură în Viena de simpatii generale.

—x—

Erĭ după amédĭ *a arsŭ* unŭ grajdŭ alŭ artileriei dela casarma din *Braşovulŭ vechiŭ.* Se dice că foculŭ a luatŭ nascere dela o lampă cu gazŭ. Pompierilorŭ li-a succesŭ a impedeca întinderea focului şi asupra celorlalte grajdurĭ. Caii au fostŭ scoşĭ la timpŭ din grajdurĭ, precum şi tunurile din şopróne.

—x—

După cum comunică „Felegyhazi Hirlap“, Ingínerulŭ Dobos din *Czegled*, unŭ fiiu alŭ reposatului preotŭ reformatŭ Dobos, a datŭ o obligaţiune, prin care se îndatoréză d'a dărui bisericei reformate 10,000 fl. în casŭ cândŭ nu s'ar mai alege în acelŭ cercŭ actualulŭ deputatŭ Verhovay.

—x—

Alŭ doilea congresŭ medicalŭ în România se va ţiné estimpŭ la *Iaşĭ*, în dilele de 21, 22 şi 23 Mai. Toţĭ medicii, veterinarii şi farmaciştii din ţeră suntŭ invitaţĭ sĕ ia parte.

—x—

In *Cluşiu* a fostŭ trasă de poliţiă la rĕspundere o mamă denaturată, care 'şĭ maltrata în modŭ revoltătorŭ şi necurmatŭ copilulŭ ei nelegalŭ, în vêrstă de aprope 4 anĭ, şi care respundea vecinilorŭ, când aceştia o avertisau, că-lŭ va bate până ce va muri, căcĭ nimenea n'are dreptŭ a o opri dela acésta.

Mişcarea poporaţiunei.

Despre mişcarea poporaţiunei în ţĕrile corónei ungare în anulŭ 1885 publică „B. Korr.“ următórele date: (Cifrele alăturate în parantesă suntŭ resultatele numerărei populaţiunei în 1880—81).

Poporaţiunea Ungariei (13,728,622) 14,522,149, crescerea 1·26 °/0; Cetatea şi teritoriulŭ Fiume (20.984) 21,736, creşterea 1·22°/0; Croaţia şi Slavonia (1,892,499) 2,025,996, creşterea 1·67°/0. Numĕrulŭ poporaţiunei întregĭ este (15,642,102) 16,570,146; creşterea este aşadéră de 1·31°/0.

Căsătorii se făcură în 1885 în totalŭ 165.169, contra 167.404 în anulŭ 1884. Cele mai multe cununii se făcură în Novembre, anume 38,866; afară de aceea mai suntŭ de remarcatŭ Ianuariu cu 27,617 şi Februariu cu 27,631 cununii. Cele mai puţine cununii se făcură în lunile Martie şi Decembrie, anume 3355 şi 3713. Părechĭ de aceeaşĭ confesiune au fostŭ cununate 152,732. Căsătorii amestecate se săvêrşiră 12,437. Divorţate fură 973 părechĭ. In anulŭ 1885 se născură 384,758 băieţĭ, 365,442 fete, totalŭ 750,200 copii. Au muritŭ 535,740 persóne. Creşterea poporaţiunei este prin urmare de 214,460 suflete. S'au născutŭ vii şi legitimĭ: băeţĭ 347,252, fete 330,715, totalŭ 677,967 copii; neleg. băeţĭ 30.157, fete 28,986, totalŭ 59,143 copii. Cele mai multe nascerĭ au fostŭ în luna Ianuariu şi Martie, cele mai puţine în Decemvrie şi Iulie. La 752,200 casurĭ de nascere în anulŭ 1885 se vinŭ 18,698 nascerĭ de gemenĭ, şi adecă 9392 băieţĭ şi 9306 fete. Trigemenĭ se născură în 111 casurĭ, anume 176 băeţĭ şi 157 fete. Mai mulţĭ decâtŭ trei deodată s'au născutŭ numai în 3 casurĭ. Dintre cei 535,740 repausaţĭ au fostŭ de sexŭ bărbătescŭ 274,970 şi de sexŭ femeescŭ 260,770 persóne. In anulŭ precedentŭ 1884 au fostŭ 515,254 casurĭ de mórte.

De ce se temŭ „patrioţii“ a arăta mişcarea poporaţiunei şi după naţionalitate? Li e frică că esŭ pré puţinĭ la numĕrŭ?

Justiţia în Italia.

„L'Indép.“ reproduce după „Le Siècle“ din Parisŭ următórele rêndurĭ:

Unŭ fostŭ deputatŭ românŭ, d. George Brătianu, a adresatŭ guvernului sĕu unŭ memoriu, care arată curiósele moravurĭ ale lumei judiciare italiene. D. G. Brătianu cere guvernului din Bucurescĭ sĕ-i acorde sprijinulŭ sĕu spre a obţine dreptate şi reparaţiune.

Onorabilulŭ fostŭ deputatŭ românŭ avù, în 1883, nenorocita ideiă sĕ cumpere unŭ imobilŭ la Florenţa, şi se adresà la unŭ advocatŭ cu renume din acelŭ oraşŭ, d. Barsi, recomandându-i sĕ-i cumpere o proprietate liberă de orĭ-ce sarcină ipotecară. D. Barsi nu numai că nu ţinù semă de acéstă condiţiune, dér nu spuse nimicŭ despre ipoteca, care era pe vila cumpĕrată, deşi acéstă ipotecă era superióră preţului de achisiţiune. Doi alţĭ advocaţĭ din Italia fiindŭ consultaţĭ de d. Brătianu, care voia sĕ se anuleze vêndarea, făgăduiră concursulŭ lorŭ, dér după ce primiră marĭ onorarii refusară sĕ dea cursŭ afacerei.

Desperatŭ, d. G. Brătianu merse la Roma spre a vorbi cu ministrulŭ dreptăţii, d. Tajani, care-lŭ trimise la procurorulŭ generalŭ din Florenţa. Acesta plânse sórtea d-lui Brătianu care căduse pe mânele unorŭ advocaţĭ paolottiştĭ (clericalĭ) şi-lŭ puse în relaţiune cu unŭ advocatŭ sicilianŭ şi liberalŭ, d. Battaglia. Acesta sfătuì pe d. Brătianu sĕ-i vêndă proprietatea (bine înţelesŭ cu unŭ preţŭ multŭ mai micŭ decâtŭ celŭ cu care fusese cumpărată), făgăduindŭ că va descurca afacerea décă imobilulŭ nu va mai fi pe numele unui străinŭ. Cu tóte acestea însĕ, prudentulŭ advocatŭ nu plătì decâtŭ sfertulŭ preţului cumpĕrărei.

A doua di, primulŭ advocatŭ alŭ d-lui G. Brătianu, d. Barsi, punea unŭ secuestru de 11,000 lei, şi d. Battaglia, advocatulŭ devenitŭ proprietarŭ, părăsea apĕrarea d-lui Brătianu şi ilŭ trimitea la unŭ altŭ advocatŭ sicilianŭ d. Pietro Nocito şi la d. Dei.

Aceştia începură prin a-i cere o procură spre a lua banii, carĭ se aflau în mânile d-lui Battaglia. D. Brătianu, în urma celorŭ întêmplate, refusà şi fugì din Italia, ca şi când toţĭ brigandii Siciliei şi Calabriei ar fi fostŭ pe urmele sale. Acéstă mĕsură fù bună, căcĭ la 4 Septemvre fù osânditŭ de tribunalulŭ din Florenţa la 15 dile închisóre şi 2000 lei daune-interese pentru defaimare cătră advocatulŭ Barsi.

Conclusiunea este că d. G. Brătianu nu are proprietate, a perdutŭ 20,000 lei şi este osânditŭ la 15 dile închisóre şi la 2000 lei amendă pentru că a spusŭ ce cugeta despre baroulŭ florentinŭ.

Ceea ce este mai curiosŭ, d. Brătianu a fostŭ osânditŭ numai în urma mărturiei celorŭ doi advocaţĭ pe carĭ îi consultase, încredêndu-se în secretulŭ profesionalŭ şi în contra conclusiunilorŭ contrarii ale procurorului regelui.

D. G. Brătianu cere guvernului românŭ sĕ obţie ca dreptate sĕ i se facă. Nu scimŭ décă va isbuti, dér memoriulŭ sĕu va lumina pe străinii, carĭ ar vrea sĕ facă procese în Italia.

Liturgia slavă la Slavii catolicĭ.

„Obzor“ din Agram, organulŭ partidei naţionale croate independente, vorbesce în articululŭ sĕu de fondŭ dela 16 Aprilie a. c. despre încuviinţarea ce a dat'o Vaticanulŭ supuşilorŭ catolicĭ ai prinţului Nichiţa din Muntenegru, d'a oficia liturgia după ritulŭ catolicŭ în vechia limbă slavă. „Obzor“ îşĭ esprimă părerea de rĕu, că naţiunea slavă e despărţită cu privire la mărturisirea credinţei, că Slavii suntŭ pravoslavnicĭ (ortodoxĭ), catolicĭ

evangelicī şi mohamedanī. Fórte adeseorī Slavulŭ catolicŭ a păşitŭ contra celui pravoslavnicŭ, trăgêndŭ folóse din acéstă cértă contrarii naţiunei slave. Acum însĕ naţiunea slavă are datoria sĕ înlăture aceste contraste.

Prinţulŭ Nichiţa a doveditŭ că e mare bărbatŭ de statŭ, căcī de aci înainte supuşii pravoslavnicī şi catolicī vorŭ sĕrbători pe Dumnedeu într'o singură limbă, cea vechiă, slavă, şi cărţile de liturgiă le vorŭ avé cu litere cirile. Foia croată se bucură că în Roma se ţine sémă de puternica naţiune slavă şi arată. că Croaţii au intervenitŭ în cea mai mare parte între Slavii catolicī pentru liturgia slavă. „Succesulŭ Crnagorei este şi unŭ succesŭ alŭ Croaţilorŭ, privimŭ cu linişte în viitorŭ, că se introduce la noi érăşī ceea ce se perduse sub împrejurărī nefavorabile," încheiă „Obzor‹ articululŭ sĕu de fondŭ.

Scirea despre introducerea liturgiei slave la Slavii catolicī din Muntenegru a fostŭ desemnată de unele foi din Viena, Berlinŭ şi Peşta ca „născocire. „Obzor" dela 18 c. işī menţine scirea cu tótă tăria, dicêndŭ că în respectiva congregaţiune, în care s'a hotărîtŭ introducerea liturgiei slave, s'a mai luatŭ o altă hotărîre importantă, ce o va publica la timpulŭ sĕu.

Convocare.

Onorabilii alegătorī de partidulŭ naţionalŭ din colegiulŭ electoralŭ Abrudŭ-Roşia suntŭ convocaţī prin acésta la o conferinţă electorală, ce se va ţiné în 1 Maiŭ a. c. d. a. la 3 óre în sala de lectură a casinei române din Abrudŭ.

In acéstă conferinţă se va alege comitetulŭ clubului naţionalŭ pe o periodă de 5 anī consecutivī, se vor alege doi delegaţī pentru conferinţa generală electorală, conchiămată pe 7 Maiu în Sibiiu, eventualŭ alte propunerī de interesŭ publicŭ.

Abrudŭ, în 21 Aprilie 1887.

Alexandru Ciura notariu. *A. Filipŭ.* Preşedintele clubului

Convocare.

Biuroulŭ clubului electoralŭ are onóre a convoca pe alegĕtorii românī din cerculŭ Cohalmului pe diua de *29 Aprilie* a. c. st. n. la 10 óre a. m. la o conferinţă ce se va ţiné în Cohalmŭ cu programa:

a) Alegerea clubului pe perioda de 5 anī.

b) Alegerea bărbaţilorŭ de încredere pentru conferinţa generală, ce se va ţiné la 7 Maiu a. c. st. n. în Sibiiu.

Cohalmŭ, în 24 Aprilie 1887.

M. D. Mircea Preşedinte. *Cl. Raicu* Secret.

Convocare.

Subscrişii conchiemămŭ prin acésta pe acei alegĕtorī românī din comitatulŭ Făgăraşului, carī suntŭ luaţī şi în listele alegĕtorilorŭ de deputaţī dietalī, la o întrunire, care va avé locŭ Dumineca la 1 Maiu 1887 st. n. în sala Hotelului »Parisŭ« în Făgăraşŭ la 2 ore după prândŭ.

Obiectele desbaterei vorŭ fi: reconstituirea clubuluī respective a subcomitetului, şi alegerea alorŭ 4 delegaţi pentru conferinţa ţinêndă în Sibiiu la 7 Maiu 1887.

Alesandru Micu, Iuliu Danŭ, Duvlea, Dr. N. Motocŭ.

Convocare.

Membrii alegĕtorī românī din cerculŭ electoralŭ alŭ Zĕlahului suntŭ rugaţī a participa câtŭ mai numeroşī la conferinţa electorală ce se va ţiné în 1 Maiu 1887 st. n. la 1 óră după amédī în comuna Stircī.

Agendele conferinţei vorŭ fi: Alegerea a doi delegaţī ordinarī şi eventualminte 2 suplenţī la conferinţa generală a tuturorŭ alegĕtorilorŭ românī conchiămată pe 7 Maiu 1887 s. n. în Sibiiu.

Ioanŭ Nichita, adv. ca preş. clubului.

Convocare.

Conformŭ apelului clubului centralŭ electoralŭ din Sibiiu, alegĕtorii românī din cerculŭ electoralŭ alŭ Blaşiului prin acésta se conchiamă pe diua de 5 Maiu a. c. la 3 óre p. m. la o conferinţă care se va ţiné aicī în Blaşiu în Hotelulŭ naţionalŭ cu programulŭ:

a) reconstituirea clubului.

b) alegerea a doi bărbaţī de încredere la conferinţa generală ce se va ţiné în Sibiiu

Blaşiu, 24 Aprilie 1887.

I. Antonelli, m. p. preş. clubului.

Dare de sémă,

(Fine.)

Prin colecta d-nei *Hermina Maniu* din Oraviţa 19 fl., dela Hermina Maniu 5 fl., Hermina Popŭ 2 fl., Helena Mangiuca 2 fl., Eugenia Munteanu 2 fl., Amalia Lepa 2 fl., Cata Traila 2 fl., Maria Guiudinu 3 fl., Alecsandra Meleticiu 1 fl.

Prin colecta d-şórei *Carolina Mladinu* din Curticiu 19 fl., dela Carolina Mladin 4 fl., Iulia Bocşianu 1 fl., Ecatarina Ursu 1 fl., Sofia Mladinu 1 fl., Regina Bragia 1 fl., Iulia Mladinu 1 fl., Terentia Codreanu 1 fl., Aureliu Popŭ 1 fl., Alesandra Popoviciu 1 fl., Elisabeta Polisiu 1 fl., Emilia Popescu 2 fl., Aloisia Doboşŭ 1 fl., Maria Cranicŭ 1 fl., Floare Albiciu 1 fl., Ilca Cefan 1 fl.

Prin colecta d-nei *Anastasia Tempea* din Toroculŭ mare 19 fl., dela Anastasia Tempea 2 fl., Lucia Vulcanŭ 2 fl., Vióra Voda 1 fl., Sofia Popoviciu 2 fl., Elena Magda 1 fl., Vióra Mirce 1 fl., Paulina Petroviciu 2 fl., Maria Daj 2 fl., Franzen Barbara 1 fl., Iuliana Avramescu 1 fl., Albuu Adaam 1 fl., Vióra Serbu 1 fl., Elena Nicolaevicī 1 fl., Catarina Kécsi 1 fl.

Prin colecta d-nei *Silvia Feier* în Boroşineu 18 fl., dela Silvia Feierŭ 5 fl., Ioanŭ Gurban 30 cr., Ioanŭ Cornea 2 fl., Marióra Botco 1 fl., Avram Albu 40 cr., Georgiu Balaj 20 cr., Georgiu Albu 40 cr., Antonie Mos 40 cr., P. Mara 10 cr. Bucotos Marcu 20 cr., Sztepics Todor 40 cr., Ioanŭ Pantea 20 cr., Const. Iuşca 40 cr., Ioanŭ Netia 60 cr., Todorŭ Branda 80 cr., Teodorŭ Paulŭ 30 cr., Mitru Paulŭ 20 cr., Mihail Feier 1 fl., Zena Marcuţŭ 50 cr., Vasiliu Balanŭ 50 cr., Augustin Botocŭ 1 fl., Georgiu Feier 2 fl. 10 cr.

Prin colecta d-nei *Elena Hamsea* din Lipova 16 fl. dela: Iacobŭ Raţŭ 5 fl., Poszszovits Parteniu 5 fl., Csordan 2 fl., Cojocariu 2 fl., Elena Hamsea 2 fl.

Prin colecta d-lui *Georgiu Lazarŭ* din Vinga 15 fl. dela: Georgiu Lazarŭ 10 fl., Dr. Darabantŭ 5 fl.

Prin colecta d-şorei *Iulia Bocşianu* din Curticiu 13 fl. dela: Iulia Bocşianu 2 fl. 20 cr., Carolina Mladinŭ 1 fl., Iuliana Bocşianu 1 fl., Emilia Radneanu 2 fl. Sahader Maria 1 fl., Maria Budaj 1 fl., Silvia Ciupuliga 1 fl., Lucreţia Tamaşdanŭ 1 fl., Maria Cióră 1 fl., Iuliana Botta 1 fl., Catiţia Plopŭ 50 cr., Marisi Eva 30 cr.

Prin colecta d-lui *Traianŭ Barzu* din Caransebeşŭ 10 fl., dela: Aliquis 5 fl., Filaretŭ Musta 3 fl., Traianŭ Barzu 1 fl., Salva Fercu 1 fl.

Prin colecta d-nei *Iléna Veliciu* din Chişineu 8 fl. dela: Iléna Veliciu 5 fl., Iuliu Russu 3 fl.

Prin colecta d-lui *Nicolae Zigre* din Oradea-mare 6 fl. dela: Ieroteiu Beleşiu 2 fl., Ioanŭ Popŭ 2 fl., Nicolae Zigre 2 fl.

Prin colecta d-nei *Leuca Popoviciu* din B. Giula 5. fl. 50 cr. dela: Iustinŭ Popoviciu 1 fl. Iosifŭ Bejanu 1 fl., Kalnár Mihályné 1 fl., Polyak Karolne 1., Ioanŭ Ionescu 50 cr. Petru Biberea 1 fl.

Prin colecta d-nei *Iulia Şerbanŭ* din B. Comloşŭ 5 fl. 30 cr. dela: Ioanŭ Suciu 1 fl., Maria Miescu 1 fl., Cleopatra Mihailoviciu 50 cr., Laurianŭ Luca 30 cr., Maria Stojanovits 50 cr., Steuczer Lajos 30 cr., Vicenţiu Lupşia 20 cr., Vicenţiu Stamboly 20 cr., Constantin Risticiu 30 cr., Iulia Şierbanŭ 1 fl.

Prin colecta d-lui *Ioanŭ Mihu* 5 fl. dela d-lŭ colectante. Prin colecta d-nei *Lucreţia Olariu* din Deva 3 fl. dela d-na colectantă. Prin colecta d-nei *Aurelia Dĕmianŭ* din Bradŭ 2 fl. dela: d-na colectantă 1 fl. 50 cr. şi Iulia Fugata 50 cr. Prin colecta d-nei *Emilia Halicu* din Sânt-Miclăuşulŭ mare 2 fl. dela d-na colectantă. Prin colecta d-nei *Hermina Ignatŭ* din Beiuşiu 3 fl. dela d-na colectantă. Prin colecta d-nei *Maria Baiulescu* din Braşovŭ 2 fl. dela d-na colectantă. Prin colecta d lui *Ioanŭ Micu Roşiu* din Buserica-Albă 2 fl. dela d-lŭ colectante Prin colecta d-nei Aloisia Barbura din Pesca 2 fl. dela d-na colectantă.

Aradŭ, 12 Aprilie st. n. 1887.

Aurelŭ Suciu, cassarulŭ comitetului.

Ultime scirī.

Bucurescī, 24 Aprilie. — Regele şi Regina României vorŭ pleca la Mehadia la 15 (27) Aprilie, spre a face o visită M. Sale Impĕrătesei Austro-Ungariei. Călĕtoria M. Lorŭ va dura trei dile. — La 22 Aprilie st. v. Suveranii României vorŭ pleca la Iaşī, spre a asista la sânţirea Metropoliei.

Bucurescī, 24 Aprilie. — Comitetulŭ apĕrărei ţĕrii s'a întrunitŭ adī la palatŭ sub preşedinţa Regelui.

Sofia, 24 Aprilie. — Regenţii, carī călĕtorescŭ prin ţéră, s'au întorsŭ alaltaerī din Sadova la Filipopolŭ. Pe drumŭ dela Haskiöi la Jeni-Mehala au fostŭ salutaţī de o imensă mulţime de ómenī. Regenţii au primitŭ la gara de acolo numeróse deputaţiunī, care i-au felicitatŭ pentru politica regenţei şi i-au rugatŭ a urma şi mai departe după acele principii, carī au de scopŭ apĕrarea independenţei bulgare şi numirea unui principe."

SCIRĪ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARISŬ, 25 Aprilie. — Insărcinatulŭ de afacerī germanŭ a avutŭ erī a treia convorbire cu ministrulŭ de esterne Flourens, căruia i-a comunicatŭ o depeşe de cuprinsulŭ că prinţulŭ Bismarck este dispusŭ sĕ libereze pe Schnaebele, în casŭ că esistă aci o încălcare de teritoriu.

BERLINŬ, 25 Aprilie. — „Nordd. Allg. Ztg." constată, că arestarea s'a făcutŭ pe teritoriu germanŭ, ceea ce nu négă însuşī Schnaebele. Acesta trânti la pămêntŭ pe funcţionarulŭ germanŭ, care'i vestì arestarea, încercă sĕ fugă către graniţă, dér fù prinsŭ încă dincóce de graniţă şi legatŭ. Schnaebele abusă de posiţiunea sa oficială pentru uneltirī trădătóre de patriă.

Telegramă part. a „Gaz. Trans«.

TURDA, 24 Aprilie. — Adunarea constituantă a „Arieşianei" a succesŭ fórte bine. Capitalulŭ întregŭ e asiguratŭ, ceea ce a produsŭ bucuriă generală.

DIVERSE.

Otrăvirile cronice ale tutunului. — D. dr. Favarger, mediculŭ băilorŭ dela Aussee, a ţinutŭ în societatea medicilorŭ din Viena o conferenţă despre *otrăvirile cronice ale tutunului.* Conferenţiarulŭ constată între altele, că fumatulŭ fără cumpĕtŭ provócă totŭ felulŭ de bóle a sistemului nervilorŭ şi a organelorŭ respiratóre. E însĕ mai puţinŭ cunoscută împrejurarea accentuată de d. dr. Favarger, că fumătorii marī, adecă aceia, carī fuméză peste mĕsură, suntŭ espuşī periculului *de a pătimi de palpitaţiă de inimă*, pentru că nicotinulŭ are o influenţă deosebitŭ stricăciósă asupra muşchiului inimei. La fumatorī adesea se ivescŭ suferinţe de stomacŭ. Totŭ de asemenea fumatulŭ pe stomaculŭ golŭ strică pofta de mâncare şi împiedecă fórte multŭ mistuirea. Din norocire însĕ bóle seriόse numai atuncī se nascŭ, când cineva fumeză din sémă afară prea multŭ. De asemenea unulŭ din obiceiurile cele mai rele este acela de a da fumulŭ pe nasŭ. In contra fumatului cumpătatŭ din punctŭ de vedere sanitarŭ nu se póte obiecta nimicŭ. O ţigară bună după masă inveselesce pe fumătorŭ şi înlesnesce forte multŭ digestiunea. Ca fumatulŭ sĕ n'aibă nicī o influenţă stricăciósă asupra sănĕtăţei, fumătorulŭ sĕ se păzescă de a fuma cu stomaculŭ golŭ, ci mai bine numai după prândŭ şi sĕ nu bea séu sĕ înghiţă nicīodată fumulŭ.

Strigoii. — Unŭ diarŭ rusescŭ povesteşce următórele: De curêndŭ era pe patulŭ de mórte, la punctulŭ Sabouez, lângă Dantzig unŭ proprietarŭ mare, baronulŭ Gostvosky. Simţindu-se aprópe de sfêrşitŭ, chiămă pe fiu-sĕu şi'i spuse, că are sĕ i descopere o taină! — „Copilulŭ meu, îī dise, eu morŭ. După ce'mī voiu fi datŭ sufletulŭ, sĕ ai grijă sĕ-mī tai capulŭ înainte d'a mĕ băga în pămêntŭ. Suntemŭ dintr'o familiă de strigoiu şi décă nu vei face asta, nu voiu găsi odihnă în mormêntŭ.« Spuse că totŭ aşa a tăiatŭ şi elŭ capulŭ mă-si, şi-lŭ puse sĕ jure că o sĕ facă ce i-a disŭ. După ce murì baronulŭ Gostvosky, i se îndeplinì voia. Peste câteva dile, fiiulŭ, prin o curiositate plină de îngrijire, desgropă trupulŭ ca sĕ constate décă nu se va fi produsŭ vre-unŭ fenomenŭ anormalŭ. Tribunalele însĕ s'au apucatŭ de l'au datŭ în judecată pe evlaviosulŭ fiu, care în timpulŭ de astădī mai crede în strigoi, şi l'au condamnatŭ la închisóre de cincī-spre-dece dile pentru violare de mormêntŭ.

Falsificare de monete. — Inaintea curţii criminale dela Budapeşta junele aurarŭ Salomon Csillag fù acusatŭ dilele trecute că, aflându-se la începutulŭ anului şi călĕtorindŭ în Transilvania fără banī de cheltuială, îi venì ideia d'a se servi de calea ferată spre a fabrica monete. Elŭ aşeda adecă pe şine o monetă de 20 crucerī şi pe dênsa o bucată de tinichea; după ce trecea trenulŭ, găsea unŭ tiparŭ esactŭ alŭ unei părţī a monetei; în acelaşī chipŭ îşī procura şi tiparulŭ celeilalte părţī. In modulŭ acesta era lesne dibaciului aurarŭ a fabrica monete falsificate, carī semĕnau în tocmai cu monetele adevĕrate. Cu tóte acestea se descoperī în fine manipulaţiunea lui şi curtea ilŭ condamnà la şese lunī închisóre.

Pălăria Bismarck. — Modista, dómna Pitret din Londra, care are o sucursală şi în Viena, a inventatŭ unŭ modelŭ nou de pălăriă de dame, care, după părerea ei, va avea celŭ mai mare succesŭ. Voindŭ a da invenţiunei sale unŭ nume de sensaţiune, domna Pitret trimise principelui Bismarck o petiţiune, cerêndu-i voiă a da acestui modelŭ nou, pentru care va lua o patentă, numele de „Pălăria Bismarck". Secretarulŭ principelui rĕspunse domnei Pitret că stăpânulŭ sĕu se simte forte măgulitŭ, că petiţionara ilŭ crede încă destulŭ de tênĕrŭ ca sĕ serve de naşŭ alŭ unei pălării de dame; că ar dori sĕ primescă o descripţiune a pălăriei sale, ca sĕ judece decă se potrivesce şi pentru dómne înaintate în vêrstă, căcī în acestŭ casŭ ar ruga pe domna Pitret a-i trimite unŭ esemplarŭ pentru principesa Bismarck.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 23 Aprilie st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101.05
Rentă de hârtiă 5%	88 05
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 75
Bonurĭ rurale ungare	104.40
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 —
Bonurĭ rurale transilvane	104 49
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 40
Renta de hârtiă austriacă	81.15
Renta de arg. austr.	82 30
Renta de aurŭ austr.	113 —
Losurile din 1860	134.75
Acţiunile băncei austro-ungare	877 —
Act. băncei de creditŭ ung.	285 25
Act. băncei de creditŭ austr.	282 80
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	6.—
Napoleon-d'orĭ	10 05
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 35
Londra 10 Livres sterlinge	126 07

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 11 Aprilie st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Renta română (5%)	$90^1/_2$	91—
Renta rom. amort. (5%)	$93^3/_4$	$94^1/_2$
» convert. (6%)	87—	$87^1/_2$
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36 —
Credit fonc. rural (7%)	$103^1/_4$	$103^3/_4$
» „ „ (5%)	$87^1/_2$	88—
» » urban (7%)	$100^1/_2$	101—
» » » (6%)	93—	93—
» » » (5%)	$83^1/_4$	$84^1/_4$
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	17.—	17.50
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00	2.01

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 25 Aprilie st. n. 1887.

	Cump.	Vend.
Bancnote românescĭ	8.50	8 52
Argint românesc	» 8.44	» 8.48
Napoleon-d'orĭ	» 10.03	» 10.06
Lire turcescĭ	» 11.41	» 11.44
Imperialĭ	» 10.41	» 10.44
Galbenĭ	» 5 95	» 5.99
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	» 101.—	» 102.—
„ » „ 5%	„ 98.—	» 99.—
Ruble Rusescĭ	» 112.—	» 113.—
Discontulŭ	» 7—10% pe anŭ.	

Nr. 690—1887.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ poporalŭ ordinarŭ şi sistemisatŭ la scóla elementară comunală mixtă cu limba de propunere română din comuna **Neposŭ**, cu salarŭ anualŭ de 400 fl. şi locuinţă cu grădină, eventualŭ 100 fl., prin acésta se publică concursŭ. Concurenţii au a-şi trimite cererile lorŭ la subscrisulŭ prin respectivulŭ inspectorŭ şcolarŭ până în **1-ma Iunie a. c.**, scrise fiindŭ de mâna propriă în limba maghiară şi română şi provĕdute cu atestatŭ de botezŭ, atestatŭ medicalŭ, de serviţiu şi de moralitate.

Bistriţă, 22 Aprilie 1887.

Havas Gyula m. p.
inspect. reg. de scóle alŭ com. Bistriţa-Năsĕudŭ.

1—3

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se aboneză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi postaultimă.

Décă se ivescŭ iregularităţĭ la primirea diarului onor. abonaţi suntŭ rugaţĭ a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze

ADMINISTR. „GAZ. TRANS“

TARIFA

anunţurilorŭ şi inserţiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. —cr. 6.

Pentru inserţiunĭ şi reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repeţirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de	3— 4 orĭ	10%
„ „ „	5— 8 „	15%
„ „ „	9—11 „	20%
„ „ „	12—15 „	30%
„ „ „	16—20 „	40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ		50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele însemnate mai susŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela I Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	—	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timişŭ	—	—	—	1.45
Braşovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8 24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişóra (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10 16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10 57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2 18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2 48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.52	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5 28	—
(	5.30	—	5 56	—
Clușiu (	—	6 03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.5
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mezŏ-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
(	—	9.13	—	4.05
Oradia-mare (	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1 23	7.24
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2 06	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2 17	—
Mezŏ-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	—
Clușiu (	—	10.28	5.26	6.43	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1.06	—	—	—	10.—
Uiora	1 13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1 41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2.35	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mic	3 36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigişóra	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldiora	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ (	—	—	—	—	—
(	—	—	3.28	—	—
Bucuresci	—	—	9.35	—	—

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9 53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8 42	—	4.52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4.10	5.45	—
Aradŭ	4 30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5 41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6 28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9. 8	—
Branicĭca	9 19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiuşŭ	1 29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6 19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Banița	3.05	—	6 49
Petroşenĭ	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6 32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	10 07	—	6.10
Banița	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12 05	—	8.20
Haţegŭ	12 42	—	9 01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ